

Estrup: Jeg har ikke hørt nogen anden Grund til at forhøje de nuværende Taksationsgrænser end den, at en Ejendom, som i 1882 var 6,000 Kr. værd, nu maa antages at have en Værdi af ca. 8,000 Kr. Det forekommer mig lidt tvivlsomt, om det er rigtigt, men det er i alt Fald for mig ikke noget afgørende Motiv til at gaa med til at forhøje Grænsen. Det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (la Cour) har allerede mindet om, at det, der egentlig var Hovedsagen i 1880, ikke var det, at man vilde drage Husmandsklassen frem *foran* andre, men det var det, at man vilde stille Husmændene *paa lige Fod* med andre Jordejere i Landet og give dem den samme Adgang til at faa faste Laan, som andre Ejendomsbesiddere havde. Det var det, der var Formaalet med Loven. Jeg mindes meget tydeligt, at den Gang var i alle Kreditforeninger, maaske med Undtagelse af en enkelt Kreditforening i det sydvestlige Jylland, mindre Ejendomme indtil 4,000 Kr. udelukkede fra at faa Laan, og det var da ikke andet end et Retfærdighedskrav, at Husmændene bleve stillede saaledes, at de kunne opnaa at faa faste Laan i Stedet for som hidtil kun at kunne faa private Laan eller Laan af Sparekasser, som altid kunde opsiges med kortere Varsel, og heller ikke vare amortisable. Det var det, man i 1880 gik til, og som blev vedtaget med almindelig Tilslutning. I 1882 satte man saa Grænsen noget op og udvidede tillige Loven til ogsaa at gælde Ejendomme paa Købstad-jorder, derimod ikke i selve Købstæderne. Saa vidt jeg kan overse Stillingen, er det, der var Hovedformaalet i 1880, fuldstændig naaet gennem Lovene af 1880 og 1882. Naar man nu ønsker at udvide Grænserne til ogsaa at omfatte Ejendomme med en større Vurderingssum, stiller det sig for mig som meget tvivlsomt, om man gør vel deri, naar der ikke kan paavises nogen bestemt Anledning dertil. Jeg formener nemlig, at de Ejere af Landejendomme, der have Ejendomme til en Værdi af mellem 6,000 og 8,000 Kr., have let Adgang til at faa faste, amortisable Laan af de almindelige Kreditforeninger. Det Maal, man i 1880 satte sig, er altsaa naaet. Naar man nu siger: Ja, men det vilde være rart, om ogsaa de, som have Ejendomme paa indtil 8,000 Kr., fik Adgang til de samme Beneficiær, saa spørger jeg: hvilke ere da disse Beneficiær, hvad har man ved at være Medlem af Husmandskreditforeningerne forud for Medlemmerne af de almindelige Kreditforeninger? Ja, man har den Fordel

at faa Taksationen betalt af Staten, men det er jo netop noget, man tænker paa at opgive, idet man siger: vi trænge ikke til en saadan Understøttelse. Det hører man jo, og det forekommer mig, at det ogsaa er kommet frem her i Salen. Dernæst har man altsaa haft den Fordel, at Staten har taget en Del af Startningsudgifterne paa sig, men det er jo en Udgift en Gang for alle, det mærkes ikke af dem, der senere træde ind i Foreningen. Jeg spørger nu: hvilke særlige Grunde har man da til at sætte Grænsen op? Hvis man ikke har saadanne Grunde, saa bliver det for mig betænkeligt at gøre det, thi hvorfor ikke lige saa godt lægge 4,000 eller 6,000 til som 2,000 Kr? For en Del Aar tilbage laa der her paa vort Bord et Forslag om en umiddelbar Statsgaranti for de almindelige Kreditforeningers Obligationer. Jeg tror ikke, at et saadant Forslag nu vilde have nogen som helst Chance for at trænge igennem. Men man skal vogte sig for at betræde en Vej, som kan føre til noget lignende. Jeg mindes, at den Gang blev det i denne Sag betegnet som et stort Skridt hen imod Kommunismen, thi naar man først er enig om at være fælles om Gælden, ligger det ikke fjernt, at man ogsaa skal være fælles om Formuen. Hvad andet er det, der sker, naar Staten er Garant for Gælden? Jeg stiller mig slet ikke som en principiel og bestemt Modstander af dette Forslag, men jeg beklager meget, at jeg slet ikke har hørt anden Grund fremført for det end denne for mig betydningsløse, at 8,000 Kr. nu betyder det samme som 6,000 Kr. i 1880. Det afgørende den Gang var at hjælpe de smaa Ejendomme, der vare udelukkede fra de andre Kreditforeninger, det var Hovedpunktet. Kan der gives Oplysning om, at der for Ejendomme mellem 6,000 og 8,000 Kr. er Vanskeligheder forbundet med at komme ind i de almindelige Kreditforeninger, nu vel, saa er der lignende Grund, og saa skal jeg villig gaa med; men den Grund, at 8,000 Kr. nu ikke er mere end 6,000 Kr. før, er for mig uden Betydning.

Kofoed: Jeg skal ikke kunne sige, hvad Hensigten var i 1880, da man vedtog den nu gældende Lov, men jeg tror, den har gaaet noget videre end dertil at oprette en Kreditforening, for ellers kunde man jo have nøjedes dermed. Imidlertid blev der tillige indrømmet en Rentegaranti fra Statens Side, som medfører, at Husmandskreditforeningernes Obligationer blive noterede højere end de ellers vilde være